

Manglende samspil mellem en uddannelses faglige profil og kursernes læringsmål – samt andre faldgruber for husdyrvidenskabsstuderendes oplevelse af læring

Sigrid Denver og Tove Christensen

Institut for Fødevarer- og Ressourceøkonomi
Københavns Universitet

Introduktion

Problemstilling

Det oprindelige formål med projektet var at undersøge betydningen, for de studerendes oplevelse af læring, af den manglende overensstemmelse mellem den faglige profil på husdyrvidenskabsuddannelsen og læringsmålene i det obligatoriske fag *Introduktion til Erhvervsøkonomi*. Problemstillingen var inspireret af udfordringer med at engagere førsteårs husdyrvidenskabsstuderende i faget.

Ud fra en teoretisk vinkel er problemstillingen inspireret af teorien om constructive alignment (CA), som beskriver vigtigheden af sammenhængskraft mellem afprøvning, undervisning og læringsmål for studerendes læring (Biggs & Tang, 2007). Formålet med CA er at skabe bedre rammer for den studerendes læring. Denne teori har haft stor betydning for dansk universitetspædagogik. Således er der nu krav om eksplicite formuleringer af læringsmål (viden, færdigheder og kompetencer), angivelse af eksamensform og eksamenskrav i alle kursusbeskrivelser på bachelor- og kandidatuddannelser (Christiansen, Horst & Rump, 2013). Hermed er graden af CA på de enkelte kurser synlig for de studerende.

Det er nærliggende at forvente, at en tilsvarende grad af overensstemmelse mellem en uddannelses faglige profil som beskrevet i uddannelsens

studieordning og læringsmål for fagene i kursusporteføljen vil have betydning for den studerendes oplevelse af læring i de enkelte fag. Her lægger vi os op ad Johannsen, Ulriksen og Holmegaard (2013), som i deres analyse af deltagerforudsætninger, argumenterer for betydningen af en bredere overensstemmelse ("congruence") mellem uddannelsens dele end den CA, som beskrives af Biggs og Tang, der vedrører det enkelte kursus. Samtidig har Johannsen m.fl. (2013) påpeget, at valg af uddannelse er meget mere end blot et spørgsmål om at finde et ordentligt match mellem interesser og uddannelse – det er et identitetsarbejde, hvor valg af uddannelse også handler om "hvorvidt man kan se sig selv, som sådan én der studerer på en given uddannelse". De skriver, at "valget er en seriøs og grundig beslutning, som tager udgangspunkt i helheden og ikke en nøje gennemgang af fagets indhold". De skriver yderligere, at det kan være en grund til, at kun få studerende møder op med en klar forventning til, hvilke kurser de skal have på første år, og hvad kurserne går ud på. I stedet forventer de, at de fra kursets start møder noget, der minder om "uddannelsens kerne". Der synes at ligge et potentielt forventningsproblem i, at de studerende – på trods af at uddannelsesvalg er en grundig identitetsrelateret beslutning – ikke sætter sig ind i kursusindhold, men kun i overordnede temaer.

Vi har en forventning om, at de studerendes læring både afhænger af CA i de enkelte kurser, og af de studerendes forventninger til uddannelsens overordnede indhold. Hvis forventningerne ikke indfries, vil det potentielt kunne medføre et pædagogisk didaktisk problem for den studerendes motivation for læring. Samtidig er vi bevidste om, at en undersøgelse af hvor godt de enkelte kursers læringsmål matcher studieordningens formål og studiets faglige profil, er en ressourcemæssigt krævende opgave. Denne opgave kræver både indsigt i de forskellige fagdiscipliner og i de tidsmæssige ressourcer. Før der iværksættes en større ændring af studieordningens formål, kursernes læringsmål eller undervisning, vil det være hensigtsmæssigt at indhente viden om, i hvilken grad de studerende oplever, at deres læring påvirkes af en evt. manglende overensstemmelse mellem forventninger og indhold.

Problemformulering

Hvordan påvirkes de bachelorstuderendes oplevelse af læring af den manglende overensstemmelse mellem læringsmål på det obligatoriske fag *Introduktion til Erhvervsøkonomi* og husdyrvidenskabsuddannelsens faglige profil (jævnfør studieordningen)?

For de uddannelsesansvarlige synes der at ligge et stort arbejde i løbende at sikre, at det der står i studieordningen, faktisk også er det, der udfolder sig i praksis for de studerende. Vi mener, at opgaven spiller ind i en meget relevant problemstilling, som nemt kan blive overset. Vi ser et dilemma i, at ansvaret for at undersøge samspil mellem en uddannelses faglige profil og kursernes læringsmål ligger hos studielederen, mens kursuslederne, som ville være oplagte sparringspartnere for studielederen i en sådan opgave, ikke på tilsvarende vis føler sig ansvarlige. Der synes derfor at være en risiko for, at opgaven med at sikre passende samspil mellem studiets faglige profil og læringsmål for de enkelte kurser ikke tages op.

Projektets gennemførelse

Vi starter bagfra

Ifølge projektets målbeskrivelse er det hensigten, at projektet består af tre overordnede dele: 1) at designe en undervisningsintervention, 2) at gennemføre interventionen og 3) at evaluere effekten af interventionen. I relation til projektets problemformulering vil en undervisningsintervention her enten være en ændring i studieordningen eller i læringsmålene for kurset *Introduktion til Erhvervsøkonomi*. Ved at tage udgangspunkt i at evaluere, hvorvidt de bachelorstuderendes oplevelse af læring overhovedet påvirkes af den manglende overensstemmelse mellem læringsmålene på et obligatorisk fag og husdyrvidenskabsuddannelsens faglige profil, har vi faktisk gennemført analysen baglæns. Vi startede således med evaluering af en hypotetisk intervention i stedet for at gennemføre en reel intervention.

Dataindsamling

Vi har indhentet data via fokusgruppeinterviews med førsteårsstuderende, efter at de har haft kurset *Introduktion til Erhvervsøkonomi* i blok 2. Vi har valgt at inddrage førsteårsstuderende, fordi de forventes at kunne huske deres motivation for at vælge husdyrvidenskabsuddannelsen og dermed at kunne huske, hvordan deres syn på de økonomiske kompetencer var. Ligeledes forventes førsteårsstuderende at kunne huske deres forventninger til faget *Introduktion til Erhvervsøkonomi* inden kursusstart samt deres oplevelse efterfølgende af sammenhængen mellem kursets læringsmål og de andre kurser og studieordningen.

Spørgestilen er holdt semi-struktureret, så vi forsøgte at stille åbne og brede spørgsmål i starten for ikke at lægge de studerende "ord i munden". En uheldig timing tæt på eksamen i slutningen af blok 4 resulterede i, at kun tre studerende deltog i fokusgruppeinterviewet på trods af en række rekrutteringstiltag (invitation via Absalon, på de studerendes facebook-gruppe samt reklame for projektet i deres sidste genetikforelæsning). Tre studerende er et meget lille antal og rekrutteringsmetoden taget i betragtning, kan de ikke forventes at være repræsentative for sammensætningen af de studerende. Data skal derfor tolkes med varsomhed – ikke at de indhentede oplysninger er misvisende, de er bare ikke nødvendigvis repræsentative for førsteårsstuderende som helhed.

Til fokusgruppemødet blev der serveret kage og friske jordbær, te, kaffe og sodavand. Mødet varede ca. 1 time og blev (efter accept fra de studerende) båndet. De tre informanter er kort beskrevet i figur 1.1.

Informant 1:	Valgte i sidste øjeblik husdyrvidenskab fremfor dyrlæge – overvejede indledningsvist at skifte studie til dyrlæge, men er blevet glad for husdyrvidenskab
Informant 2:	Søgte ind på dyrlæge som nr. 1, overvejede indledningsvist at skifte studie til dyrlæge, men er blevet glad for husdyrvidenskab, og vil ikke skifte.
Informant 3:	Læste oprindeligt biomedicin, men skiftede efter et år til husdyrvidenskab

Figur 1.1: De tre informanter

Under fokusgruppemødet var det muligt at identificere oplysninger som relaterede sig direkte til problemformuleringen med henblik på at analysere, diskutere og vurdere observationerne i forhold til denne. Herudover gav fokusgruppeinterviewet mulighed for at indsamle andre interessante observationer som gav stof til eftertanke og indgik i den efterfølgende analyse.

Efterfølgende blev studielederen for husdyrvidenskabsuddannelse interviewet for at høre hendes reaktion på observationerne fra fokusgruppeinterviewet. Dette møde varede også ca. 1 time. Ved begge interviews blev der taget noter.

Resultater og diskussion

Problemformuleringen – og nye veje

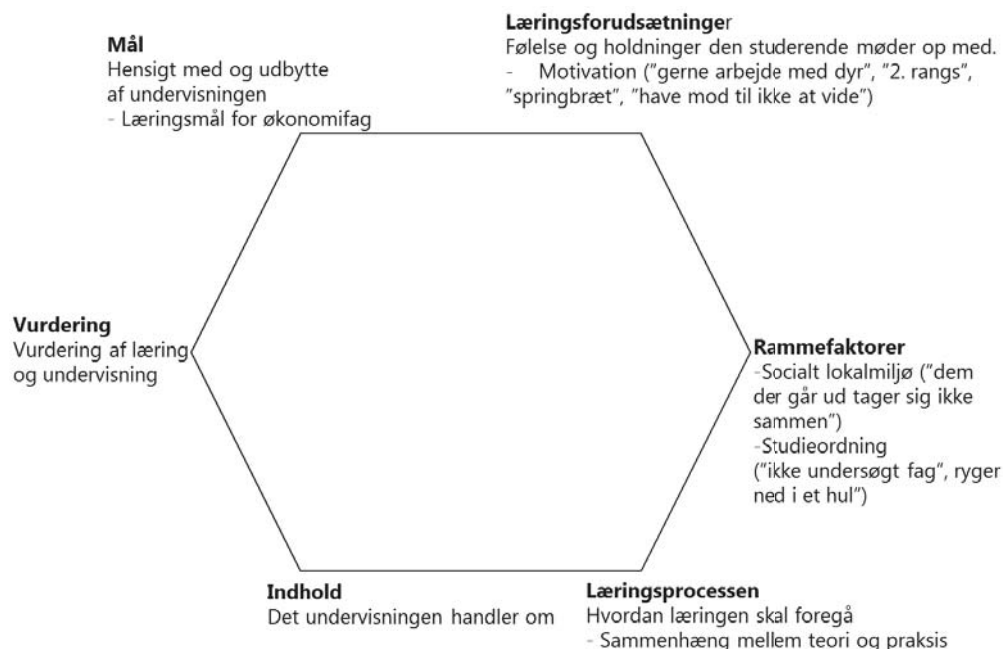
Informant 1 *"Jeg havde også en ide om, at jeg ville lave noget med dyr, men troede jeg skulle være dyrlæge – jeg vidste ikke, der var andre uddannelser . . . . Men så hørte jeg om denne uddannelse og ville hellere studere husdyrvidenskab, da det er mere velfærd og adfærd, end det der med, at de er syge – jeg fandt ud af, det var det, der interesserede mig – men derudover vidste jeg ikke så meget om, hvad det var – jeg havde ikke undersøgt hvilke fag osv., for det var meget i sidste øjeblik. Så jeg vidste ikke rigtig, hvad jeg gik ind til. Jeg læste et interview på hjemmesiden."*

Ovennævnte citat er meget sigende for, hvor meget – eller hvor lidt – de tre studerende havde sat sig ind i studiet, før de valgte studieretning. En enkelt informant havde dog sat sig ind i, hvad kurserne indeholdt, fordi hun, det blev understreget, skulle undersøge mulighederne for meritoverførsel – men hun havde altså ikke forholdt sig til studiets faglige profil. Snævert set gav interviewet således hurtigt og klart svar på spørgsmålet om, hvorvidt det er et problem for den oplevede læring, at der er manglende overensstemmelse mellem studieordningens ordlyd og læringsmål for obligatoriske fag: Det betyder ingenting for den oplevede læring, for de studerende havde ikke sat sig ind i nogen af delene, før de startede på uddannelsen, og/eller før de fulgte de obligatoriske fag.

Figur 1.2 gengiver den didaktiske relationsmodel (herefter refereret til som den didaktiske diamant) af Himm og Hippe (1997). Grundtanken bag modellen er at skabe en bredere tolkning af didaktikbegrebet, hvor alle forhold, som påvirker undervisning og læring, er inddraget. Udover undervisningens indhold indgår også elementer som de studerendes sociale relationer og forudsætninger i didaktikken. Den didaktiske diamant viser, hvordan alle disse elementer er relateret og i fællesskab er af betydning for de studerendes læring. På figuren er problemformuleringen vist som betydningen for de studerendes oplevede læring af samspillet mellem studieordning (rammefaktor) og læringsmål for kurset *Introduktion til Erhvervsøkonomi* (mål).

Fokusgruppeinterviewet pegede dog på en række andre interessante aspekter af de studerendes oplevelse af at være husdyrvidenskabsstuderende, som teoretisk set kunne forventes at påvirke deres læring gennem studiet, og som derfor var relevante at arbejde videre med: 1) identitetsproblemet, 2) transitproblemet og 3) læringsproblemet. Nedenfor har vi fulgt disse observationer og diskuteret dem i en pædagogisk teoriramme.

Observationerne ligger i forholdene mellem mål, læringsforudsætninger og rammefaktorer i den didaktiske diamant. Dette er ligeledes så vidt muligt forsøgt inddraget i den didaktiske diamant på figur 1.2 med illustrative citater.

Figur 1.2: Den didaktiske diamant (Himm & Hippe, 1997) tilpasset projektets observationer

Potentielt identitetsproblem ved at husdyrvidenskabsuddannelsen er plan B

Problematik

Informant 1: *Jeg havde et godt stykke tid vidst, også at jeg skulle lave noget med dyr – først veterinærsygeplejerske – men så dyrlæge. Og i gymnasiet valgte jeg fag efter, hvad der kunne få mig ind – og folk begyndte at sige, at jeg skulle have en plan B.*

Informanterne fortalte, at mange af de studerende, der læser på husdyrvidenskab egentlig har en drøm at blive dyrlæger. Mange har derfor søgt ind på dyrlægestudiet som 1. prioritet, mens en studieplads på husdyrvidenskab har været 2. prioritet. Disse studerende startede altså på uddannelsen, fordi de ikke blev optaget på dyrlægeuddannelsen. Under interviewet var det

tydeligt, at dyrlægestudiet anses for det mest præstige fyldte, mens de husdyrvidenskabsstuderende føler, at de ikke er ligeså dygtige. Nedenstående udsagn beskriver forholdet mellem de to uddannelser:

Informant 2: *Husdyrvidenskab er 2. rangs ift. dyrlægestudiet.*

Informant 3: *Når dyrlægeeksamener er uden bøger, så er husdyrvidenskabseksamener med bøger.*

Et andet aspekt som kan forstærke identitetsproblematikken er, at husdyrvidenskabsuddannelsen er meget bred. De studerende ved ofte ikke før ret sent i studiet, hvad deres faglige profil er/bliver. Derfor kan de være usikre på, hvad de egentlig kommer til arbejde med, når de er færdiguddannede.

Informant 1: *Husdyrvidenskabsuddannelsen er bred – man skal have mod til ikke at vide, hvad man bliver til.*

Teori

Som nævnt indledningsvist er valget af uddannelse en meget vigtig beslutning for et ungt menneske (Johannsen m.fl., 2013). Det må derfor formodes, at det indebærer stor skuffelse eller måske en følelse af nederlag, når man ikke får sin 1. prioritet opfyldt. Dette kan tænkes at påvirke de studerendes læringsforudsætninger. Mere konkret er det læringsforudsætningen motivation i den didaktiske diamant, der kan svækkes. Som beskrevet af Skaalvik og Skaalvik (2015) kan motivationen blandt andet være drevet af fire forskellige værdier, der refererer til, hvor vigtig og brugbar individet opfatter læringen. Værdierne omfatter: nytteværdi, indre værdi, personlig værdi og omkostning. Når en studerende ikke kommer ind på den ønskede uddannelse, er det især motivation styret af nytteværdi og indre værdi, der kan tænkes at være i spil. Motivationsaspektet nytteværdi refererer til værdien af at arbejde med fagene, fordi indsatsen baner vejen til at kunne indfri fremtidige mål. Dette kunne for eksempel være drømmen om en fremtid som dyrlæge. Motivationsaspektet indre værdi er derimod i spil, når en aktivitet skaber interesse, glæde og positive følelser. For en studerende, der er interesseret i dyr, vil indsatsen i fag, der omhandler "noget med dyr" typisk kunne være motiveret af indre værdi. Hvis de studerende på husdyrvidenskab ikke føler, at fagene ligger indenfor interesseområdet, og at de ikke fører til den ønskede fremtid, kan nytteværdien og den indre værdi svækkes. Denne svækkede motivation kan forringe læringen. Også Illeris' læringsteori påpeger vigtigheden af den personlige drivkraft for den studerendes læring (Illeris, 2006). I Illeris' terminologi kaldes dette personlige aspekt for den psykodynamiske dimension af læringsprocessen. Sammen

med den sociale dimension (samspil med omverdenen) og den kognitive dimension (form og indhold i undervisningen), er dette vigtig for at opnå læring ifølge Illeris (2006).

Studielederen var allerede opmærksom på at italesætte den problematik, der ligger i, at mange af de studerende ikke er kommet ind på dyrlægestudiet. Fokusgruppeinterviewet med de studerende indikerede dog, at der på trods af den gode intention, skal gøres mere. Af samtalen med studielederen fremgik det ikke, hvornår og hvor ofte problematikken italesættes – men hun blev opmærksom på, at den bør synliggøres mere og gerne løbende i løbet af de første par år.

Refleksion

De studerendes motivation kan potentielt styrkes ved, at de studerende i højere grad føler, at undervisningen skaber nytteværdi eller indre værdi. Dette kan gøres ved, at undervisningen relateres mere til dyr. Desuden kan husdyrvidenskabsuddannelsens styrker (uddannelsens kerne) i forhold til dyrlægernes fremhæves mere. Det kunne eksempelvis gøres ved, at underviserne løbende diskuterer med de studerende, hvordan uddannelsen kan bidrage til at få en fremtid, som indebærer arbejde med dyr – enten som dyrlæge eller gennem anden profession.

Potentielt transitproblem ved at mange ser uddannelsen som springbræt til dyrlægestudiet

Problematik

Informant 1: *Husdyrvidenskabsuddannelsen er springbræt til dyrlægestudiet*

Det fremgik af fokusgruppeinterviewet, at de studerende opfatter uddannelsen i husdyrvidenskab som et springbræt til dyrlægestudiet. Forventningen om, at husdyrvidenskab er noget midlertidigt, kan føre til flere udfordringer i relationerne mellem de studerende. Hvis en studerende har forventninger om at skulle skifte studie, kan dette mindske vedkommendes motivation til at gøre en indsats - både med at skabe sociale relationer til medstuderende og til at arbejde med læringsstoffet. Når der indgår gruppearbejde i fagene, kan forskellen i arbejdsmoral skabe indbyrdes problemer. De tre informanter var især fokuseret på problemerne ved gruppearbejde. Informant 3 udtrykte det således:

Informant 3: *Min gruppe kommer ikke til timer og laver ikke gruppearbejde.*

Studielederen bekræfter, at der er en udbredt tendens til, at husdyrvidenskabsstuderende skifter til dyrlægeuddannelsen. Dette kan ske efter 1. år, men også senere i uddannelsen. Ifølge studielederen er det omkring 18 % af de studerende, der på et eller andet tidspunkt skifter til dyrlægestudiet.

Teori

Opfattelsen af at husdyrvidenskabsuddannelsen er noget midlertidigt, sammenholdt med det faktiske frafald, kan have tendens til at skabe manglende sammenhængskraft i studiemiljøet. I den didaktiske diamant indgår det lokale studiemiljø som en rammefaktor, der er med til at påvirke de studerendes læring (figur 1.2). De studerende vil typisk have forestillinger om, hvordan man skal opføre sig som husdyrvidenskabsstuderende (Ulriksen, 2009). Som nævnt ovenfor omfatter Illeris' forståelse af læring netop også vigtigheden af samspillet mellem individ og omgivelser, den sociale interaktion, og det rum, der er til læring. Hvis de studerendes gensidige forventninger ikke stemmer overens – og de dermed ikke er enige om, hvilken indsats man skal lægge i studiearbejdet og opbygning af sociale relationer – kan det således forringe læringen.

Refleksion

Vi foreslår, at der gøres mere ud af at italesætte identitetsproblemet og transitproblemet eksplicit. Dette bakkes op af både studielederen og vores faglige vejleder. Ved at lægge vægt på at italesætte problemerne får de studerende måske i højere grad skabt deres fælles identitet som husdyrvidenskabsstuderende. Det kan eksempelvis gøres ved at snakke åbent om den skuffelse, der kan være forbundet med ikke at være kommet ind på dyrlægestudiet. Desuden kan betydningen af en seriøs studieindsats understreges. Det kan muligvis højne motivationen hos de studerende, hvis det i højere grad italesættes og fremhæves, at en indsats med studierne kan være gavnlig, både ved en fremtid som husdyrvidenskabsstuderende og som dyrelægestuderende. Dette kan måske styrke sammenholdet blandt de studerende. Selvom det ikke er sikkert, at man dermed kan reducere transitten, så er der muligheder for at reducere konsekvenserne for dem, der bliver på studiet.

Potentielt læringsproblem ved manglende sammenhængskraft mellem fagene

Problematik

Informant 2: *Man sætter sig ikke ind i, hvad det er, før kurset starter. Problemet ved Introduktion til Erhvervsøkonomi er, at man ikke ved, hvad det er – med anatomi mv., har man en ide.*

Under interviewet var forventningerne til økonomi mere positive, end vi havde forventet. Informant 2, som på det tidspunkt, kurset startede, stadig overvejede at skifte til dyrlægestudiet, tænkte, at økonomi nok var ganske nyttigt som dyrlæge, hvis man havde sin egen praksis. Informant 1 havde overvejet at tage det ene økonomikursus, der blev udbudt på gymnasiet, men valgte i stedet fransk da dette kursus blev oprettet, og var derfor ikke fremmed over for at skulle lære noget om økonomi. Og informant 3 havde ingen stærke følelser omkring at skulle have økonomifag, men købte i samme periode ejerlejlighed og kunne derfor bruge nogle dele af økonomipensum direkte i den sammenhæng. Økonomi blev sammenlignet med andre redskabsfag som matematik, kemi, genetik – men at den væsentligste forskel var, at man ved meget lidt om, hvad økonomi er.

I interviewet kom det ligeledes frem, at der i begyndelsen af et fag ofte er en periode, hvor alt virker irrelevant og forvirrende. Efterfølgende skal man så arbejde sig op fra dette hul. Informant 3 formulerer det således:

Informant 3: *De første par uger af et fag ryger man ned i et hul – forstår ingenting.*

Informant 1 gav udtryk for et helt præcist vendepunkt i hendes forståelse for behovet for økonomi, da en gæsteforelæser, der fortalte om sin minkfarm, sagde: *"det skal bare også hænge sammen økonomisk"*. Her ændredes hendes syn på økonomi-kurset fra *"hvorfør skal jeg vide det"* til at tænke *".. derhjemme nu tænker jeg, det ved jeg, hvad er, når jeg hører noget om økonomi på TV"*. Informanterne oplevede, at de i det første studieår har en række redskabsfag, som de ofte undervises i sammen med andre studieretninger. Informanterne fortalte, at redskabsfagene ikke fokuserer på de specifikke områder, en studerende i husdyrvidenskab har brug for – og er interesseret i. Tilsvarende er eksempler og regneopgaver ofte ikke relateret til dyr. Dette gør det svært for de studerende at blive motiveret af fagindholdet. Desuden blev det kommenteret, at sammenhæng mellem fagene er vigtigt.

De studerende nævnte begejstret faget *Dyr, mennesker og samfund*. Det er et 15. point fag, der er placeret på 1. studieår i de to første undervisningsblokke. I beskrivelsen af kursusindholdet sammenfattes fagets brede tilgang til husdyrvidenskab således: "Hovedvægten vil blive lagt på at skabe forståelse for aspekter omkring afbalancering af ønsker/krav til dyrenes præstation i forhold til hensynet til dyresundhed, dyrevelfærd, produktkvalitet og miljømæssig bæredygtighed" (<http://kurser.ku.dk/course/nplb16001u>). I fokusgruppeinterviewet fremhæves, at faget *Dyr, mennesker og samfund* opfattes som meget lærerigt og med god blanding af teori og praksis:

Informant 1: *Der er god sammensætning praktik og teori*

Da Studielederen fik forelagt dette, fremhævede hun, at dette fag netop er implementeret tidligt i uddannelsesforløbet for at imødegå de studerendes ønske og behov for fagrelevante fag. Hensigten med kurset er, at det kan medvirke til at skabe en identitet som husdyrvidenskabsstuderende.

Teori

Vigtigheden af undervisningens rammer for den studerendes læring belyses med eksempler på betydningen af kursusammensætning for den studerendes læring af Johannsen m.fl. (2013). Eksempelvis nævner de, at den praksis, der er på flere uddannelser, med at lægge redskabsfag i starten af uddannelsen kan gøre det sværere for de studerende at se formålet med kurset og gør det sværere at se sammenhængen mellem kurset og studiet. Johannsen m.fl. (2013) nævner, at dette kan føre til studerende, der "lærer at tåle kedsomhed og meningsløs uddannelse".

De færreste studerende møder op med viden om, hvad de enkelte fag indeholder. De studerende forventer at møde noget, der er uddannelsens kerne, og de forventer at blive motiveret af fagindholdet (Johannsen m.fl., 2013). Ligesom de studerende møder op med forventninger til hinanden, har underviserne nogle forventninger og antagelser om de studerende, der starter på et studie (Ulriksen, 2009). Underviserne vil typisk udforme undervisningen efter disse forventninger om de studerende og sigte efter et bestemt mål.

Refleksion

Det synes at være vigtigt, at underviserne på husdyrvidenskabsuddannelsen er opmærksomme på de læringsforudsætninger, de studerende møder op med. Hvis underviseren ikke er forberedt på, at de studerende kun anser uddannelsen som et springbræt til dyrlægestudiet, er der et misfor-

hold mellem underviseres forventninger og de studerendes forventninger. På dyrlægestudiet vil underviserne måske desuden typisk have et job som praktiserende dyrlæge som det udtalte mål for den studerende ("den implicite studerende"). På en uddannelse som husdyrvidenskab, der ikke er 1. valg for mange af de studerende, er det vigtigt, at underviserne medtager dette i deres antagelser og forventninger til, hvordan de studerende agerer. Husdyrvidenskab er en forholdsvist ny uddannelse fra 2011, der kan karakteriseres ved at være meget bred. Underviserne kan derfor måske også være usikre på målet. De studerende synes dermed både at opleve manglende sammenhæng mellem fagene og i studiemiljøet. Det kunne tænkes, at man ved at styrke sammenhæng mellem fag kunne kompensere for manglende sammenhæng i studiemiljø – eller omvendt. For en uddannelse som husdyrvidenskab er det måske ekstra vigtigt, at fag giver mening, da målet er mere uklart end ved for eksempel dyrlægestudiet.

Opsamling – refleksion

Fokusgruppeinterviewet viste, at studiets faglige profil ikke direkte betyder noget for den oplevede læring i det enkelte kursus. Dette bunder i, at de studerende hverken sætter sig ind i beskrivelsen af studiet eller af de obligatoriske fag. Samtidig pegede observationer under interviewet på tre andre aspekter af de studerendes oplevelse af at være husdyrvidenskabsstuderende, som kunne forventes at påvirke deres læring gennem studiet. Disse tre aspekter omfattede 1) identitetsproblemet, 2) transitproblemet og 3) læringsproblemet. Vi fandt, at det ikke blot er den enkelte husdyrvidenskabsstuderendes selvværd og motivation, der er på spil. Også en dårlig arbejdsmoral og dårligt socialt lokalmiljø pga. transitproblemer ift. dyrlægestudiet, kan udgøre potentielle udfordringer for læringsmiljøet. Husdyrvidenskabsuddannelsens bachelordel synes således at være præget af en række elementer, der teoretisk set forringer læringen. Der synes derfor at være et potentiale for at forbedre forudsætningerne for læring. Dette projekt har taget udgangspunkt i holdninger fra førsteårsstuderende. En oplagt opfølgning på projektet ville derfor være at undersøge ældre studerendes syn på deres læring i relation til de potentielle udfordringer, vi har identificeret i dette studie. Under diskussionen med den faglige vejleder, som underviser ældre husdyrvidenskabsstuderende, blev det klart, at der senere på studiet stadig synes at være studerende præget af en vis "identitetsløshed". På den anden siden er der også en kerne af meget dygtige studerende, som

har fundet deres faglige identitet. De studerendes motivation for læring kan sandsynligvis øges, hvis de i højere grad kan se formålet med undervisningen og føler, at den bidrager til det fremtidige mål. Dette kan gøres gennem ændringer i studieplanen eller i beskrivelserne/indholdet af de enkelte fag. I forhold til det dyk, de studerende oplever i forbindelse med, at fagene starter, kunne en nem vej frem for underviserne være i højere grad at fokusere på uddannelsens kerneord i starten af et kursus. I stedet for eksempelvis at fokusere på fagenes læringsmål kan relevansen af faget fremhæves. Sådanne ændringer kræver, at underviserne har kendskab til udfordringerne blandt de studerende og tager disse alvorligt. Der er også behov for, at underviserne sætter sig ind i indholdet i andre kurser i på bachelordelen, så der kan skabes sammenhæng mellem fagene. Der blev, som et nyt initiativ, i juni 2017 holdt et møde, hvor alle underviserne på 1. års fag var inviteret. Dette er netop et sådant initiativ, der kan adressere den rejste problematik.

Referencer

- Biggs, J. & Tang, C. (2007). *Teaching for quality learning at university* (3. udg.). Open University Press/McGraw Hill.
- Christiansen, F., Horst, S. & Rump, C. (2013). Kursusbeskrivelser. I L. Rienecker, P. S. Jørgensen, J. Dolin & G. H. Ingerslev (Red.), *Universitetspædagogik* (1. udg., s. 133–145). Samfundslitteratur.
- Himm, H. & Hippe, E. (1997). *Læring gennem oplevelse, forståelse og handling—en studiebog i didaktik*.
- Illeris, K. (2006). *Læring* (2. udg.). Roskilde Universitetsforlag.
- Johannsen, B., Ulriksen, L. & og Holmegaard, H. (2013). Deltagerforudsætninger. I L. Rienecker, P. S. Jørgensen, J. Dolin & G. H. Ingerslev (Red.), *Universitetspædagogik* (1. udg.). Samfundslitteratur.
- Skaalvik, E. & Skaalvik, S. (2015). *Motivasjon for læring – teori og praksis*. Oslo: Universitetsforlaget.
- Ulriksen, L. (2009). The implied student. *Studies in Higher Education*, 34(5), 517–532.